

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Антропонимическое пространство произведений XIX в.
(на материале романов
Л. Н. Толстого и Ф. М. Достоевского)»**

Моисеенко Ольга Дмитриевна

Научный руководитель –
профессор
Ратникова И. Э.

РЕФЕРАТ

Структура дипломной работы. Дипломная работа состоит из введения, трех глав, заключения, списка использованных источников, включающего 78 наименований, и двух приложений (А, Б).

Полный объем работы – 68 страниц печатного текста.

Ключевые слова: ОНОМАСТИЧЕСКОЕ ПРОСТРАНСТВО, ИМЯ СОБСТВЕННОЕ, АНТРОПОНИМ, ПОЭТОНИМ, ИДИОСТИЛЬ ПИСАТЕЛЯ, ФОРМУЛА ИМЕНОВАНИЯ, АССОЦИАТИВНЫЙ ФОН, СОЦИАЛЬНАЯ МАРКИРОВАННОСТЬ.

Объектом исследования являются поэтические антропонимы (имена собственные персонажей) в произведениях Л. Н. Толстого и Ф. М. Достоевского (на материале романов «Анна Каренина» и «Воскресение», «Преступление и наказание» и «Идиот» соответственно).

Предмет исследования – структурные и смысловые признаки поэтонимов, значимые для обнаружения связи реального и поэтического антропонимикона и для понимания характеров героев при анализе системы художественных образов.

Цель – выявить общие и различительные характеристики антропонимических систем романов Л. Н. Толстого и Ф. М. Достоевского, определить проявления обусловленности поэтического именника реальной антропонимической ситуацией эпохи и идиостилистическими предпочтениями авторов.

Новизна дипломного исследования заключается в следующем: определены сходства и различия антропонимических систем романов Л. Н. Толстого и Ф. М. Достоевского; охарактеризованы проявления корреляции поэтических именников двух выдающихся писателей с реальной антропонимической ситуацией эпохи; показаны идиостилистические предпочтения авторов в выборе антропонимов разных типов; раскрыта роль поэтонимов в создании художественных образов главных героев.

Практическая значимость дипломной работы состоит в том, что её материалы и результаты могут быть использованы в преподавании специальных курсов по ономастике, стилистике, лингвистическому анализу художественного текста на филологических факультетах в вузе, а также на уроках русской литературы и факультативах по русскому языку и литературе в школе.

Методы исследования: метод сплошной выборки, описательный (приемы обобщения, интерпретации), сопоставительный, функционально-семантический анализ, количественная обработка данных.

РЭФЕРАТ

Структура дыпломнай работы. Дыпломная работа складаецца з уводзінаў, трох главаў, заключэння, спісу выкарыстаных крыніц, які ўключае 78 пазіцый, і двух дадаткаў.

Поўны аб'ём работы – 68 старонак друкаванага тэксту.

Ключавыя словы: АНАМАСТЫЧНАЯ ПРАСТОРА, ІМЯ ЎЛАСНАЕ, АНТРАПОНІМ, ПАЭТОНІМ, ІДЫЯСТЫЛЬ ПІСЬМЕННІКА, ФОРМУЛА НАЙМЕННЯ, АСАЦЫЯТЫЎНЫ ФОН, САЦЫЯЛЬНАЯ МАРКІРАВАНАСЦЬ.

Аб'ектам даследавання з'яўляюцца ўласныя імёны персанажаў (паэтычныя антрапонімы) у творах Л. М. Талстога і Ф. М. Дастаеўскага (на матэрыяле раманаў “Ганна Карэніна”, “Ўваскрасенне”; “Злачынства і пакаранне”, “Ідыёт”).

Прадмет даследавання – структурныя і семантычныя прыметы паэтонімаў, істотныя для выяўлення сувязі рэальнага і паэтычнага антрапанімікону і для разумення характараў герояў пры аналізе сістэмы мастацкіх вобразаў.

Мэта – высветліць агульныя і адрэзныя характарыстыкі антрапанімічных сістэм раманаў Л. М. Талстога і Ф. М. Дастаеўскага, вызначыць праявы абумоўленасці паэтычнага іменніка рэальнай антрапанімічнай сітуацыяй эпохі і ідыястылістычнымі перавагамі аўтараў.

Навізна дыпломнага даследавання заключаецца ў наступным: вызначаны падабенства і адрозненні антрапанімічных сістэм раманаў Л. М. Талстога і Ф. М. Дастаеўскага; ахарактарызаваны праявы карэляцыі паэтычных іменнікоў двух выбітных пісьменнікаў з рэальнай антрапанімічнай сітуацыяй эпохі; паказаны ідыястылістычныя перавагі аўтараў у выбары антрапанімаў розных тыпаў; раскрыта роля паэтонімаў у стварэнні мастацкіх вобразаў галоўных герояў.

Практычная значнасць дыпломнай работы палягае ў тым, што яе матэрыялы і вынікі могуць быць выкарыстаны ў выкладанні спецыяльных курсаў па анамастыцы, стылістыцы, лінгвістычным аналізе мастацкага тэксту на філалагічных факультэтах ў ВНУ, а таксама на ўроках рускай літаратуры і факультатыўных занятках па рускай мове і літаратуры ў школе.

Метады даследавання: метады суцэльнай выбаркі, апісальны (прыёмы абагульнення, інтэрпрэтацыі), супастаўляльны, функцыянальна-семантычны аналіз, колькасная апрацоўка дадзеных.

ABSTRACT

Thesis: 68 pages, 78 sources.

Keywords: ONOMASTIC SPACE, PROPER NAME, ANTHROPONYM, POETONIM, WRITER'S IDIOSTYLE, NAME FORMULA, ASSOCIATE BACKGROUND, SOCIAL MARKING.

The object of the thesis are proper names of characters – poetic anthroponyms – in L. N. Tolstoy's and F. M. Dostoevski's works (based on novels "Anna Karenina", "Resurrection"; "Crime and Punishment", "Idiot").

The subject of the research – structural and semantic features of poetonyms, significant for the discovery of the connection between the real and poetic anthroponymicon important and for understanding the characters in the analysis of artistic images.

The purpose of the thesis is to reveal the general and distinctive characteristics of anthroponymic systems of novels by L. N. Tolstoy and F. M. Dostoevsky, to determine the manifestation of the conditionality of the poetic anthroponymic systems by the real anthroponymic situation of the epoch and the idiostylistic preferences of the authors.

The novelty of the research lies in the fact that the similarities and differences in anthroponymic systems of novels by L. N. Tolstoy and F. M. Dostoevsky are defined; The manifestations of the correlation of the poetic names of two outstanding writers with the real anthroponymic situation of the epoch are characterized; Idiostylistic preferences of authors in the choice of different kinds of apontonims; The role of the poetics in the creation of artistic images of the main characters is revealed.

The practical significance of the thesis lies in the fact that its materials and the results can be used in teaching special courses on onomastics, stylistics, linguistic analysis of a literary text at Philological Faculties at universities, as well as in the lessons on Russian Literature and optional classes on Russian Language and Literature in school.

Methods: the method of continuous sampling, descriptive (techniques of compilation, interpretation), comparative, functional and semantic analysis, quantitative data processing.